

EGÉSZSÉG Kiütések, szédülés, gyomorpanaszok – néhány az orvosságok szedése közben előforduló tünetek közül. De mikor kell komolyan venni ezeket a jelzéseket?

A mellékhatás nem gyógyszerallergia

A gyógyszerek betegtájékoztatói hosszan sorolják a mellékhatásokat, sokan ezért meg sem lepődnek, ha egy-egy kellemetlen tünettel szembesülnek. De vajon milyen jelekből tudható, hogy a tüneteket gyógyszerallergia okozza?

Árvay N. Tivadar

„A gyógyszerek szedését valóban kísérhetik bizonyos mellékhatások – mondja Baló J. Mátyas professzor, a Budai Allergiaközpont bőrgyógyász, allergológus orvosa. – A legismertebbek közé tartoznak az antibiotikumok szedését követően fellépő gyomor- és bélrendszeri panaszok.”

A mellékhatások lehetnek enyhék, de bizonyos esetekben komoly panaszok is jelentkezhetnek. Ismertek a gyógyszerkölcsönhatások következtében fellépő reakciók is, amelyek több orvosság egyidejű szedésének következtében jelentkezhetnek. Ezért fontos, hogy a krónikus betegséggel élők, a rendszeres gyógyszeres kezelésre szorulóknak minden esetben egyeztessenek kezelőorvosukkal, mielőtt új, addig nem szedett készítményt vennének be. A gyógyszer bevétele mikéntje is fontos lehet: bizonyos tablettákat éhgyomorra, másokat étkezés után vagy közben kell bevenni. Ugyanígy lényeges, hogy az előírtnál nagyobb mennyiségben ne szedjük a készítményeket, az altató, nyugtató hatású és a barbituráttartalmú gyógyszerek hosszú időn át tartó szedése pedig függőséget okozhat, de az abbahagyásuknak is fokozatosan kell megtörténnie.

Vannak „divatos” gyógyszerkészítmények: a teljesítményfokozók, serkentők, alvásszítók és nyugtatók, de a szemcseppek is. Folyamatos használat mellett ezek is okozhatnak tüneteket. „Főként a vény nélkül kapható többszörös vitaminkészítmények, esetenként a homeopátiás szerek, antidepresszív és hangulatjavító

A nyaklő nélkül szedett gyógyszerek, gyógykészítmények kiszámíthatatlan reakciókat válthatnak ki a szervezetben

FOTÓ: FOTOLIA

kivonatokat, de az altató és nyugtató hatású tabletták széles skálája is említhető a népszerű gyógyszerkészítmények listáján – mondja Baló professzor. – A gyógyhatású szemcseppek pedig gyakran tartalmaznak tartósító anyagokat, amelyek szinte sűrűbben váltanak ki allergiát, mint a hatóanyaguk. Ráadásul a különféle készítmények ugyanazt az adalékot tartalmazhatják, ami maga után vonja a »mindenre allergiás vagyok« téves képzetét. Az allergiás tünetek többnyire az arcon, a szemek körül vagy az alkarokon,

esetleg a hajlatokban jelentkeznek, vörös foltok vagy kínzó viszketés formájában.”

A problémát csak súlyosbítja, hogy ugyanaz az allergizáló hatóanyag tűz-hűsz fantáziánéven is forgalomba kerül, ezért hiába vált a beteg, a tünetek megmaradnak.

A gyógyszerkölcsönhatások súlyos tüneteket okozhatnak, ám azt kevesebben tartják számon, hogy ilyen jelenségek a pirulák és gyógyhatású készítmények, valamint a kávé, az energiaital vagy az alkohol együttes fogyasztása miatt is jelentkezhetnek.

„A kávéról például már Voltaire is megállapította, hogy biztosan mérge, de igen lassan öl – mondja Baló J. Mátyas. – A coffeinum natrium benzoicum hatóanyagú gyógyszerkészítmény sokáig szerepelt sürgősségi gyógyszereink között, ma már nem használjuk. A nátrium-benzoát ugyanakkor a szintén gyógyszerhatóanyag perubalzsammal és az ételekben adalékként jelen lévő szorbinsavval együtt a leggyakoribb kiváltója a csalánkiütések többségét kitevő kontakt urtikáriának, a viszkető bőrpírnak.”

A professzor szerint a túlzásba vitt napozás, szoláriumozás is gyakran vált ki fotoallergiás reakciókat gyógyszerek szedése esetén. Az alkohol rendszeres és mértéken felüli fogyasztása pedig a májártalom mellett közvetve megváltoztatja a gyógyszerek kiürülését és lebomlását.

„Ilyenkor a kiszámíthatatlan gyógyszerreakciók valószínűsége megnő – figyelmeztet a szakorvos. – Az energiaitalok taurint, koffeint, glukono-delta-laktont, (főként) B-vitaminokat és nagy mennyiségű cukrot tartalmaznak. Alkohollal vagy koffeinnel történő együttes fogyasztásuk káros. A 24 óra alatt elfogyasztható mennyiségük két doboz. Az ezt meghaladó adag álmatlanságot, szédülést, fejfájást, hányást okozhat, de ezek nem allergiás hatások. A »dizájner (parti-) drogok« pedig önmagukban is életveszélyesek! Kimutathatóságuk viszont az akkreditált droglaborokban sajnos elmarad az előállítói lelemény mögött.”

Pollenallergia: a gyógyszer rátesz egy lapáttal?

A MÁSODIK GENERÁCIÓS antihisztamin-készítmények nem hatolnak át a vér-ágygáton, ezért a régebbi, hasonló származékokhoz képest elméletileg nem okoznak álmoságot vagy a reflexidő megnyúlását. Ez azonban nem mindenkinél igazo-

lódik be – mutat rá Baló J. Mátyas. „Egyes receptköteles készítmények éppen a nyugtató hatásuk miatt kedveltek. A gyógyszerek vagy azok színezőanyagai – igen ritkán, de – maguk is allergizálhatnak. Ennek kimutatása nehéz, hiszen a hazai

nyári-kora őszi pollenszezonzonban a pollen-étel keresztreakciókra is gondolni kell, és ezek lényegesen gyakoribbak. A légúti panaszok súlyosbodásán kívül csalánkiütéssel, a laza bőr alatti szövetekre terjedő vízenyős duzzanattal járhatnak.”

Masször gombnyomásra, bármikor

FELFRISSÜLÉS A japánok felismerték a testi-lelki harmónia fontosságát

MASSÁZSFOTELEK A derékfájásnak is búcsút lehet inteni két tárgyalás között, de a fáradtságra, feszültségre is megoldás lehet egy masszázsfotel.

A legjobb darabokat Japánban fejlesztették ki: a szigetországban évtizedekkel ezelőtt felismerték az emberi test és lélek harmóniájának a fontosságát. Egy éve kitalálták a selfneszt is, amelynek lényege a test megmozgatása és a lelki felfrissülés. A lehetetlent nem ismerő japán mérnökök ezt kombinálták egy fotelban: masszázs és nyugtató zene – a tökéletes meditációhoz.

A kényeztető székek terápiás vagy éppen frissítő programjai sem egyszerű rezgések véletlen-

FOTÓ: FOTOLIA

Gyors felfrissülés, akár az irodában

szerű sorozata. A vezérlőszoftvereket orvosokból, masszörökből álló csapat írja, s olyan technikákat is képesek kialakítani, amelyek az emberi masször által kivitelezhetetlenek. Ezért sem mindegy, hogy milyen masszázsfotel kerül a páciensek alá.

A modern szerkezetek minimum négy görgővel masszíroznak, ezek két-, sőt, háromdimen-

ziós mozgást végeznek. A görgők a masször ujjait utánozzák: gyúrnak, nyújtanak, ütögetnek, paskolnak, illetve siacu pont-masszázt végeznek. Ezt egészíti ki a vibráció, amely javítja az anyagcserét, a vérkeringést, valamint a légpárnás masszázs, amely a tenyér nyomását helyettesíti. A twist funkció fotelek pedig az alsó csigolyákat is megmozgatják, ezért elsősorban az ülőmunkát végzőknek ajánlják.

A csúcsfotelek némelyike pedig infrasugarakkal lazít, kezeli a talpat, a vádliat, a combot és a feneket, esetenként a kart és a vállakat is. S persze finom anyagból készülnek, illeszkednek a legmodernebb enteriőrökhez. ■ V. B.

Masszázsfotelek és áraik

Inada I.S	999 000 Ft-tól
Kyokei Maximus	899 000 Ft-tól
Kyokei Torino Twist	799 000 Ft-tól
Tokyo ZeroGravity.7	399 000 Ft-tól
Tokyo Family.3	249 000 Ft-tól

Kandalló füst, hamu és falbontás nélkül

TÜZ A hűvös őszi estéken senkinek sem kell nélkülöznie a lelkét és testét melengető lángok szépségét, mert az úgynevezett biokandallók bárhol és bárhova felszerelhetők.

Ráadásul a biokandalló a hagyományos kandallóval szemben a hőenergia 100 százalékát leadja, begyűjtése után azonnal meleget termel, működtetéséhez mindössze környezetkímélő bioalkoholra vagy bioetanolra van szükség. Nincs füst, nincs korom, az égés során csak vízpára és minimális széndioxid termelődik, ezért oxigén-utánpótlásra – ahogy egy gázkazán esetében is – szükség van.

Noha a szerkezet egyelőre nem válthatja ki teljes egészében a hagyományos fűtést, a lakás vagy akár az iroda díszé lehet. Felfüggeszthető képként a falra, a szabadon álló típust elhelyezhetik a helyiség bármely pontján, s ha meg-

■ **Nemesak szép, de praktikus is.** unják vagy útban van, bármikor áthelyezhető. A modern,

a klasszikus vagy az éppen rusztikus dizájnok mindegyikéhez más és más tartozékok illenek: díszítő kövek, kézzel készült kerámiák, tobozok, természetes olajaromával illatosított alkohollok. Utóbbiaknak köszönhetően a kandalló akár „légrfrissítőként” is funkcionálhat. ■ Varga